

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 667/2015-75

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť Ústavu pamäti národa, Námestie slobody 6, Bratislava, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou SEMANČÍN POLÁČEK, s. r. o., Vajnorská 100/A, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Pavol Poláček, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Levice v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 122/08 a sp. zn. 6 C 239/09 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Levice v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 122/08 a sp. zn. 6 C 239/09 p o r u š i l základné právo Ústavu pamäti národa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 122/08 a pod sp. zn. 6 C 239/09 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietahov.

3. Ústavu pamäti národa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 6 000 € (slovom šesťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Levice p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ústavu pamäti národa priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 859,65 € (slovom osemstopäťdesiatdeväť eur a šesťdesiatpäť centov), ktorú je Okresný súd Levice p o v i n n ý vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie SEMANČÍN POLÁČEK, s. r. o., Vajnorská 100/A, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. októbra 2014 doručená sťažnosť Ústavu pamäti národa (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Levice (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 239/09. Vec bola na ústavnom súde zaevidovaná pod sp. zn. Rvp 13528/2014.

Ústavnému súdu bola 13. októbra 2014 doručená ďalšia sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 122/08. Táto vec bola na ústavnom súde zaevidovaná pod sp. zn. Rvp 13533/2014.

S prihliadnutím na obsah uvedených sťažností a z nich vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, ústavný súd uznesením č. k. PLs. ÚS 4/2015-6

uvedené sťažnosti spojil do jedného konania, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13528/2014.

2. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 667/2015-16 z 22. októbra 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ústavu pamäti národa v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Levice v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 122/08 a sp. zn. 6 C 239/09.

3. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 122/08 podrobne popísal priebeh tohto súdneho konania a uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Sťažovateľ je verejnoprávna ustanovizeň zriadená na základe zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939-1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa) v znení neskorších predpisov (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá je žalovaným v konaní o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Levice, sp. zn. 6C/122/2008.

(...) sťažovateľ dodáva, že pred podaním tejto sťažnosti uplatnil inštitút sťažnosti na postup súdu pre porušenie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o súdoch“).

(...) Dňa 9.6.2008 podal žalobca ([REDACTED] , pozn.) na Okresnom súde Levice žalobu na ochranu osobnosti. V žalobe sa okrem iného domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 1 000 000 SKK (33 193,92 EUR).

(...) Podaním zo dňa 2.5.2011 žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na sumu 350 000 EUR. Žalobca v rovnaký deň podal na súd žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

(...) Súd uznesením zo dňa 23.10.2012 pripustil zmenu žaloby v časti náhrady nemajetkovej ujmy na sumu 350 000 EUR.

(...) Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že súd ku dnešnému, teda viac než tri roky, nerozhodol o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a nevyrubil žalobcovi súdny poplatok za zmenu žalobného návrhu zo dňa 2.5.2011, ktorou došlo k zvýšeniu požadovanej sumy na 350 000 EUR.

(...) Sťažovateľ viackrát upozorňoval súd na rešpektovanie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ vo svojom Vyjadrení k doterajšiemu priebehu konania, zo dňa 3.4.2014 uviedol, že „vzhľadom na zjavnú špekulatívnosť postupu žalobcu, ako aj vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania a právo na spravodlivý proces, si žalovaný 2 týmto dovoľuje požiadať súd, aby urýchlene rozhodol o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov a žalobcovi uložil povinnosť uhradiť súdny poplatok v plnej výške za celú sumu uplatneného nároku a zároveň, aby až do vydania právoplatného rozhodnutia vo veci súdneho poplatku prerušil toto konanie. (...) Konanie súdu, ktoré oprávňuje nárokovať si neprimeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy a ignoruje poplatkovú povinnosť podporuje šikanózný výkon práva žalobcu a stavia ho do neprimerane zvýhodnenej situácie. Žalovaný 2 je nútený pokračovať v konaní a vynakladať nemalé výdavky, ktoré s uplatneným nárokom súvisia.“ Súd na túto výzvu nereagoval.

(...) Sťažovateľ poukazuje na astronomickú výšku nároku, ktorú si žalobca uplatňuje v konaní pred okresným súdom. Nárok žalobcu uplatnený v predmetnom konaní považuje sťažovateľ za neodôvodnený a šikanózný, s cieľom vyvíjať na sťažovateľa neprimeraný nátlak. (...) Svojim postupom súd žalobcovi takýto postup umožňuje, a to bez toho, aby uplatňovanie astronomického a neodôvodneného nároku žalobcu finančne zaťažilo vo forme úhrady súdneho poplatku. Postup súdu vo veci súdneho poplatku zároveň ohrozuje hospodárske záujmy Slovenskej republiky, nakoľko štátny rozpočet môže prísť o súdny poplatok v značnej výške (uvedené platí za predpokladu, že na strane žalobcu nie sú dané dôvody na oslobodenie od súdneho poplatku).

(...) Doterajší priebeh konania pred okresným súdom ignoruje § 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého „občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.“ (...) Podľa judikatúry Ústavného súdu „nerešpektovanie zásady hospodárnosti v konaní všeobecného súdu je

spôsobilé (vo väčšej či menšej intenzite alebo miere) porušiť základné právo účastníka súdneho konania na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“. (II. ÚS 71/01)

(...) Úhradu súdneho poplatku je potrebné považovať za nástroj ochrany pred uplatňovaním bezdôvodných a šikanózných nárokov. Sťažovateľovi v konaní pred súdom je takáto ochrana fakticky odopretá, keďže žalobca si môže spokojne uplatňovať astronomické nároky a nie je nijako zaťažovaný primeraným súdnym poplatkom.

(...) Sťažovateľ má za to, že samé rozhodnutie o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov(...) v okolnostiach prípadu nemá povahu dostatočnej satisfakcie. Konštatovanie porušenia základných práv sťažovateľa v konaní pred Okresným súdom Levice nie je účinnou nápravou stavu spôsobeného nečinnosťou súdu. Podľa sťažovateľa je potrebné zohľadniť neprípustné ignorovanie a prehliadanie procesných práv sťažovateľa zo strany samotného súdu, čo v sťažovateľovi vzbudzuje pochybnosti o možnosti dosiahnuť spravodlivú ochranu svojich práv a právom chránených záujmov.

(...) Sťažovateľ má za to, že vzhľadom na:

- doterajšiu dĺžku nečinnosti súdu aj napriek opakovaným výzvam zo strany sťažovateľa;*
- konštatovanie podpredsedníčky Okresného súdu Levice o upovedomení sudcu, aby naďalej vo veci promptne konal;*
- likvidačnú výšku uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 350 000 EUR;*
- významnosť konania pre súčasné a budúce procesné i finančné postavenie sťažovateľa;*
- procesnú jednoduchosť rozhodnutia o oslobodení súdnych poplatkov a následného vyrubenia súdneho poplatku, ktorý súd z neznámych príčin opakovane a vedome ignoroval;*
- vysokú mieru právnej neistoty sťažovateľa, ktorý má dlhodobé pochybnosti o spôsobe vedenia konania pred okresným súdom;*
- postup súdu, ktorý žalobcovi umožňuje vyvíjať na sťažovateľa nátlak a šikanovať ho neprimerane a neopodstatnene vysokým nárokom;*

- postup súdu, ktorý žalobcovi umožňuje vyhnúť sa poplatkovej povinnosti za neprimerane vysoký nárok;

- postup súdu, ktorý znevýhodňuje procesné postavenie sťažovateľa v spore; sťažovateľ považuje priznanie sumy 5 000 € za primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

(...) Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd vydal tento nález:

1. Základné právo Ústavu pamäti národa(...) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky(...) postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/122/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/239/2009 sa prikazuje ďalej konať bez zbytočných prieťahov.

3. Ústavu pamäti národa(...) priznáva finančné zadostučinenie v sume 5 000 EUR (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Levice povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Levice je povinný uhradiť Ústavu pamäti národa(...) trovy konania a trovy právneho zastúpenia(...) a to na účet právneho zástupcu sťažovateľa.»

4. Sťažovateľ v sťažnosti smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 239/09 zopakoval svoju zákonnú charakteristiku, dodal, že pred podaním ústavnej sťažnosti využil všetky účinné prostriedky nápravy, taktiež popísal priebeh súdneho konania a uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Dňa 9.6.2008 podal žalobca proti sťažovateľovi na Okresnom súde Levice žalobu na ochranu osobnosti. Podaním zo dňa 3.8.2009 žalobca zmenil žalobný petit a uplatnil si nárok na náhradu škody vo výške 214 845,29 EUR. Na základe uznesenia zo dňa 25.8.2009 súd žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 214 845,29 EUR vylúčil na samostatné konanie a zároveň pripustil zmenu žalobného petitu.

(...) Podaním zo dňa 20.12.2011 žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 529 694,93 EUR. Podaním zo dňa 26.7.2012 žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 704 663,18 EUR.

Podaním zo dňa 20.12.2013 žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu vo výške 871 182,79 EUR.

(...) Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že súd do dnešného dňa nerozhodol o:

- návrhu žalobcu zo dňa 20.12.2011, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 529 694,93 EUR;

- návrhu žalobcu zo dňa 26.7.2012, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 704 663,18 EUR;

- návrhu žalobcu zo dňa 20.12.2013, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu vo výške 871 182,79 EUR

(...) sťažovateľ dňa 8.7.2014 podal sťažnosť pre porušenie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní 6C/239/2009;

- podpredsedníčka Okresného súdu Levice konštatovala dôvodnosť sťažnosti žalovaného; zákonný sudca pri šetrení sťažnosti uviedol, že o zmene návrhu rozhodne na najbližšom pojednávaní dňa 25.9.2014.

(...) Vzhľadom na zjavnú vedomosť zákonného sudcu o protiprávnosti konania, sťažovateľ vzniknutú situáciu nevníma len ako objektívne existujúci prietah v konaní, ale aj ako úmyselné a zavinené konanie súdu porušujúce procesné práva sťažovateľa a spôsobujúce prietahy v konaní.

(...) Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že súd ku dnešnému dňu (viac ako 5 rokov) nevyrubil žalobcovi súdny poplatok za uplatnený nárok na náhradu škody vo výške 214 845,29 EUR, ktorý súd pripustil uznesením zo dňa 25.8.2009. Výška súdneho poplatku predstavuje sumu 12 890,72 EUR.

(...) Sťažovateľ rovnako poukazuje na skutočnosť, že súdny poplatok vo výške 12 890,72 EUR už nie je možné vyrubiť a to s poukazom na § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch.

(...) Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ súd nerozhodne o pripustení zmeny návrhu(...) neexistuje ani titul na vyrubenie súdneho poplatku. Rozhodnutie súdu o návrhu žalobcu na zmenu petitu je preto priamym predpokladom pre vyrubenie súdneho poplatku.

(...) Sťažovateľ uvádza, že nečinnosť súdu vo veci, resp. jeho nerozhodnutie o zmene petitu, ktoré pretrváva už skoro 34 mesiacov má za následok stav právnej neistoty

v neprípustne vysokej miere. (...) Sťažovateľ je nútený konštatovať, že aj napriek jeho intenzívnej snahe a sérii vykonaných krokov je Sťažovateľ nútený bezmocne sa prizerať pretrvávaniu protiprávneho stavu a stretávať sa s porušovaním jeho procesných práv zo strany súdu. (...) Sťažovateľ dodáva, že nerozhodnutie o zmene petitu má za následok vážne dopady na celý proces dokazovania v spore sp. zn. 6C/239/2009, ktorého predmetom je náhrada škody.

(...) Návrh žalobcu zo dňa 20.12.2011, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 529 694,93 EUR bol žalobcom zdôvodnený tak, že predstavuje navýšenie nároku o škodu, ktorá vznikla v období od 1.1.2010 do 31.12.2010. Návrh žalobcu zo dňa 26.7.2012, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 704 663,18 EUR bol žalobcom zdôvodnený tak, že predstavuje navýšenie nároku o škodu, ktorá vznikla v období od 1.1.2011 do 31.12.2011. Návrh žalobcu zo dňa 20.12.2013, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu vo výške 871 182,79 EUR bol žalobcom zdôvodnený tak, že predstavuje navýšenie nároku o škodu, ktorá vznikla v období od 1.1.2012 do 31.12.2012. (...) Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nerozhodnutie o zmenách petitu má za následok stav, kedy sa dokazovanie *de iure* týka pôvodného nároku na náhradu škody vo výške 214 845,29 EUR uplatneného podaním zo dňa 3.8.2009, avšak vyjadrenia žalobcu a sťažovateľa, ako žalovaného, predkladané dôkazy a ich vyhodnocovanie sa *de facto* týkajú výslednej sumy 871 182,79 EUR. (...) Sťažovateľovi nie je známe, prečo o zmene petitu okresný súd nerozhodol, či tak skutočne plánuje do budúcnosti učiniť a akým spôsobom má sťažovateľ chrániť svoje práva v prebiehajúcom konaní. Sťažovateľovi nie je zrejmé, či má ignorovať všetky dôkazy a vyjadrenia žalobcu, ktorými si žalobca uplatňuje nárok vo výške 871 182,79 EUR a teda či argumentácia a dokazovanie sťažovateľa má smerovať k pôvodnej sume nároku vo výške 214 845,29 EUR, alebo k sume uvedenej v ostatnom návrhu žalobcu vo výške 871 182,79 EUR.

(...) Sťažovateľ ďalej uvádza, že nárok na náhradu škody vo výške 871 182,79 EUR je pre Sťažovateľa likvidačný. Výročná správa o činnosti Ústavu pamäti národa za rok 2013 uvádza, že ročný schválený rozpočet Sťažovateľa predstavoval čiastku 1 553 730 EUR. Je zrejmé, že tento spor má pre Sťažovateľa zásadný význam a na svoju právnu ochranu

vynakladá nemalé úsilie. Uvedené má za následok zvýraznenie závažnosti samotného zásahu Súdu, spočívajúci v jeho nečinnosti.

(...) Vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania a právo na spravodlivý proces, sťažovateľ považuje za nevyhnutné, aby bola žalobcovi po rozhodnutí o zmene petitu urýchlene uložená povinnosť uhradiť súdny poplatok za uplatnený nárok.

(...) Sťažovateľ v zmysle argumentácie uvedenej vo svojich vyjadreniach (napr. vo vyjadrení zo dňa 26.5.2014, alebo jeho reakcii na vyjadrenie žalobcu zo dňa 2.7.2014, zo dňa 22.8.2014) poukazuje na zjavnú svojvoľnosť žalobcu pri uplatňovaní astronomicky vysokého nároku a nedôvodnosť uplatňovanej výšky náhrady škody. Nárok žalobcu uplatnený v predmetnom konaní považuje Sťažovateľ za zjavne svojvoľný a šikanózný, s cieľom vyvíjať na sťažovateľa neprimeraný nátlak a zastrašiť sťažovateľa.

(...) Svojim postupom súd žalobcovi takýto postup umožňuje a to bez toho, aby uplatňovanie takýchto astronomických a neodôvodnených nárokov žalobcu finančne zaťažilo či už vo forme úhrady súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia. Postup súdu vo veci súdneho poplatku ohrozuje hospodárske záujmy Slovenskej republiky, nakoľko štátny rozpočet už prišiel a môže prísť o súdny poplatok v značnej výške (uvedené platí za predpokladu, že na strane žalobcu nie sú dané dôvody na oslobodenie od súdneho poplatku). (...) Doterajší priebeh konania pred okresným súdom ignoruje § 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého „občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.“

(...) Podľa judikatúry Ústavného súdu „nerešpektovanie zásady hospodárnosti v konaní všeobecného súdu je spôsobilé (vo väčšej či menšej intenzite alebo miere) porušiť základné právo účastníka súdneho konania na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“. (II. ÚS 71/01)

(...) Sťažovateľ má za to, že nečinnosť súdu a tým spôsobená chaotickosť vedenia konania, nejasnosť predmetu konania a predmetu dokazovania má za následok stav, kedy nie je jasné, aký výsledok konania bude predstavovať plný úspech sťažovateľa, čiastočný úspech sťažovateľa, alebo neúspech sťažovateľa v nepatrnej časti. Výsledok nečinnosti súdu má rovnako za následok, že nie je jasné, aké úkony sťažovateľa by mali predstavovať účelné

uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, keďže sťažovateľ je objektívne v stave, kedy už vyše 34 mesiacov proces dokazovania ako aj znenia vyjadrení oboch strán sporu vychádzajú z nejasného predmetu konania. Sťažovateľ je v stave, kedy objektívne nie je možné určiť, akým spôsobom ďalej v spore pokračovať. (...) Sťažovateľ zdôrazňuje, že výška trov právneho zastúpenia má vplyv na spôsob vedenia sporu výšku uplatnených nárokov. Náhradu trov je preto potrebné považovať za nástroj ochrany pred uplatňovaním bezdôvodných a šikanózných nárokov. Sťažovateľovi v konaní pred okresným súdom je takáto ochrana fakticky odopretá, keďže žalobca si môže spokojne uplatňovať astronomické nároky a nemusí sa obávať povinnosti nahradiť sťažovateľovi vysoké trovy právneho zastúpenia v prípade neúspechu v konaní alebo v prípade len čiastočného úspechu.

(...) Sťažovateľ má za to, že samé rozhodnutie o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov(...) v okolnostiach prípadu nemá povahu dostatočnej satisfakcie. Konštatovanie porušenia základných práv sťažovateľa a ani prípadné odstránenie budúcich prieťahov v konaní pred Okresným súdom Levice nie je účinnou nápravou stavu spôsobeného nečinnosťou súdu. Podľa sťažovateľa je potrebné zohľadniť zložité dokazovanie, početnosť pojednávaní ako aj písomných vyjadrení, ktoré sú zjavne vyvolané nečinnosťou súdu a ním spôsobenou nejasnosťou predmetu konania. Rovnako je potrebné zohľadniť neprípustné ignorovanie a prehliadanie procesných práv sťažovateľa zo strany samotného súdu, čo v sťažovateľovi vzbudzuje pochybnosti o možnosti dosiahnuť spravodlivú ochranu svojich práv a právom chránených záujmov.

(...) Sťažovateľ má za to, že vzhľadom na:

- doterajšiu dĺžku nečinnosti súdu aj napriek opakovaným výzvam zo strany sťažovateľa;*
- konštatovanie podpredsedníčky Okresného súdu Levice o dôvodnosti sťažnosti sťažovateľa zo dňa 8.7.2014;*
- likvidačnú výšku uplatneného nároku na náhradu škody vo výške 871 182,79 EUR;*
- procesnú chaotickosť, neprehľadnosť a nejasnosť pre sťažovateľa zásadného konania spôsobenú súdom;*
- procesnú jednoduchosť úkonu rozhodnutia o zmene petitu, ktorý súd z neznámych príčin opakovane a vedome nevykonával;*

- vysokú mieru právnej neistoty sťažovateľa, ktorý má dlhodobé pochybnosti o spôsobe vedenia konania pred okresným súdom;

- postup súdu, ktorý žalobcovi umožňuje vyvíjať na sťažovateľa nátlak a šikanovať ho neprimerane a neopodstatnene vysokými nárokmi;

- postup súdu, ktorý žalobcovi umožňuje vyhnúť sa poplatkovej povinnosti ako aj povinnosti nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia za neprimerane vysoký nárok,

- postup súdu, ktorý znevýhodňuje procesné postavenie sťažovateľa v spore;

sťažovateľ považuje priznanie sumy 7 000 € za primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

(...) Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd vydal tento nález:

1. Základné právo Ústavu pamäti národa(...), na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky(...) postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/239/2009 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/239/2009 sa prikazuje ďalej konať bez zbytočných prieťahov.

3. Ústavu pamäti národa(...) priznáva finančné zadostučinenie v sume 7 000 EUR (slovom sedemtisíc eur), ktoré je Okresný súd Levice povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Levice je povinný uhradiť Ústavu pamäti národa(...) trovy konania a trovy právneho zastúpenia(...) a to na účet právneho zástupcu Sťažovateľa.»

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k prijatej sťažnosti písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr. 1424/15 z 24. novembra 2015 a dodatočne k tomuto vyjadreniu bolo pripojené aj stanovisko zákonného sudcu v napadnutých konaniach. Predseda okresného súdu opísal chronológiu úkonov vykonaných v preskúmaných konaniach a uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Mám za to, že v predmetných konaniach sa jedná o skutkovo a právne zložitejšiu vec. V daných veciach neboli dané prekážky postupu v konaní podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku zo strany v poradí prvého zákonného sudcu (JUDr. Alexandra Ivkoviča), ani zo strany súčasnej zákonnej sudkyne (Mgr. Viery

Kováčovej) zo spisov nie sú zrejmé žiadne subjektívne zavinenia, ktoré by mali za následok prietahy v konaní napriek tomu, že zákonná sudkyňa Mgr. Viera Kováčová bola v období od 12.08.2015 do 02.09.2015 práceneschopná. V čase keď vec bola pridelená zákonnému sudcovi v poradí druhému (JUDr. Arpádovi Pastorekovi), boli zo strany sťažovateľa podané sťažnosti na prietahy v konaní, pričom ohľadne veci sp. zn. 6C/239/2009 bola opakovane sťažnosť vyhodnotená ako dôvodná, keď zákonný sudca o návrhoch na zmenu žaloby nerozhodol v zákonnej lehote.

K dĺžke konania v daných veciach prispela i tá skutočnosť, že účastníci konania predkladali na pojednávaní listinné dôkazy vo väčšom rozsahu, čo bolo dôvodom na odročenie pojednávania a opätovne žiadali odročiť resp. zrušiť pojednávanie z dôvodu priebehu mimosúdnych rokovaní. Vzhľadom na to, že vo veciach nie je do dnešného dňa vydané meritórne rozhodnutie, je zrejmé, že konanie je poznačené prietahmi, avšak čiastočne i objektívneho charakteru.

(...) Okresný súd Levice Vám zároveň oznamuje, že súhlasí s tým, aby sa od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti upustilo, pretože podľa nášho názoru od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

5.1 Zákonný sudca (v poradí druhý, ktorý bol medzičasom preložený na výkon funkcie na Okresný súd Komárno) vo svojich rozsiahlych vyjadreniach okrem chronológie úkonov vykonaných v daných veciach uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Pôvodne uplatnený nárok zo strany JUDr. [REDAKOVANÉ] voči SR, zast. ÚPN o ochranu osobnosti s ostatnými nárokmi bol vedený v jednom spise OS LV 6C/122/2008, a OS Levice pod čís. kon.: 6 C 122/2008-308 kde súd rozhodol tak, že:

- určil, navrhovateľ JUDr. [REDAKOVANÉ] nebol spolupracovníkom bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent a evidencia navrhovateľa vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti ako agenta bola porušením jeho práva na ochranu osobnosti, rovnako súd rozhodol o tom, že ÚPN je povinný sprístupniť zväzok bývalej Štátnej bezpečnosti... výlučne len s týmto rozsudkom, a napokon rozhodol aj o práve navrhovateľa uverejniť právoplatný rozsudok v denníkoch SME, Pravda... a v TV Markíza v rozsahu výroku o tom, že nebol agentom bývalej Štátnej bezpečnosti.

- ďalej OS LV uplatnenú žalobu vo zvyšku zamietol a to vo vzťahu k finančným nárokom,

- Krajský súd Nitra ako odvolací súd vo svojom rozhodnutí 9 Co 108/2010-382, ktoré bolo doručené OS Levice dňa 27.01.2011 výrok rozhodnutia OS Levice o zamietnutí nároku na finančné zadosťučinenie zrušil.

OS Levice podľa § 226 O.s.p. bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v rozhodnutí KS Nitra 9 Co 108/2010-382 a v ďalšom konaní sa súd riadil pokynmi odvolacieho súdu a preto vo veci musel doplniť dokazovanie v zmysle uvedeného rozhodnutia KS Nitra(...) Na strane 13. - 14. rozsudku KS Nitra bolo uvedené, že vzhľadom k postaveniu navrhovateľa, ako aj intenzity a povahy neoprávneného zásahu, odvolací súd mal za to, že v danom prípade ide o zvlášť citelný zásah do osobnostných práv navrhovateľa a preto mu prináleží i nemajetková ujma, keď je toho názoru že morálna satisfakcia nie je postačujúca(...) a preto som pri ďalšom dokazovaní zohľadnil práve uvedený právne záväzný názor KS.

Napokon ešte JUDr. Ivkovič práve z titulu zložitosti a rôznorodosti uplatnených nárokov vylúčil nárok na náhradu škody na samostatné konanie svojim rozhodnutím pod čís. kon.: 6 C 122/2008-255 a od tej doby sa o týchto nárokoch vedú 2 spisy na OS LV 6C/239/2009 a 6C/122/2008.

(...) V prejednávanom prípade sa jedná o vec po právnej ako aj po skutkovej stránke o veľmi náročnú a to o náhradu škody, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy. Napriek uvedenému sa domnievam, že vo veci sa priebežne konalo, vo veci sa vytyčovali termíny pojednávania, zo strany súdu bol záujem vo veci konať a rozhodnúť, ale samotní účastníci konania sa na pojednávania pravidelne ospravedlňovali, resp. na začiatku pojednávania predkladali rozsiahle písomné podania a prezentovali skôr záujem o riešenie predmetu konania či už dohodou vo forme súdneho zmieru. resp. dohodou.

Práve k otázke správania sa sťažovateľa chcem poznamenať, a túto skutočnosť rozdeliť na dve obdobia, a to kým na čele ÚPN bol p. Ivan Petranský a to do 31.01.2013 (v čase od 01.02.2013 do 12.02.2013 bol poverený štatutárny zástupca p. Augustín Lang), a od 13.02.2013, kedy došlo k zmene štat. zástupcu na súčasného predsedu Správnej rady ÚPN O. Krajňáka.

Za existujúcej právnej situácie je zrejmé, že vo veci bolo právoplatne jednak medzitýmnym rozhodnutím (OS LV 6 C 122/2008-308 v spojení s rozhodnutím KS NR 9 Co 108/2010-382) rozhodnuté o základe nároku, tak že súd určil, že navrhovateľ JUDr. [REDAKOVANÉ] nebol spolupracovníkom bývalej Štátnej bezpečnosti... a ďalej KS Nitra vo vzťahu k zamietajúcej časti rozhodnutia uviedol(...), že vzhľadom k postaveniu navrhovateľa, ako aj intenzity a povahy neoprávneného zásahu, odvolací súd mal za to že v danom prípade ide o zvlášť citelný zásah do osobnostných práv navrhovateľa a preto mu prináleží i nemajetková ujma, keď je toho názoru že morálna satisfakcia nie je postačujúca(...) a preto som pri ďalšom dokazovaní zohľadnil práve uvedený právne záväzný názor KS.

Kým za obdobie do vedenia ÚPN p. Petranským, mali účastníci konania snahu mimosúdne sa dohodnúť, v tomto prípade z obsahu spisového materiálu napr. 6 C 122/2008 na pojednávaní ešte dňa 23.10.2012 ako je to zrejmé zo zápisnice z pojednávania(...) bolo prezentované nie len akési jednostranné želanie, prianie, vôľa len jedného z účastníkov konania sa mimosúdne dohodnúť, ale išlo o zhodnú vôľu oboch účastníkov konania, keď napr. poverený zástupca žalovanej uviedol(...) že vedú rokovania s Min. financií SR o predmete konania, údajne ministerstvo po nich chce nejaké ďalšie a ďalšie materiály, naposledy chceli po nich nezávislý právny názor ohľadne opodstatnenosti tohto nároku, následne jednali aj s Min. spravodlivosti SR za účelom zabezpečenia takéhoto právneho názoru, avšak neuspeli, preto budú pokračovať... čo sa javilo ako logické za danej situácie, nakoľko práve táto forma ukončenia súdneho konania mohla mať dopad o. i. aj na zníženie náhrady už aj bez tak nie malých trov konania, ktoré do tej doby vznikli. Za danej situácie som ako konajúci sudca bol povinný z hmotnoprávneho hľadiska (§ 3 ods. 2 Obč. zák.) ako aj procesne právneho hľadiska (§§ 67-69, § 99 ods. 1, § 100 ods. 1 a § 211 Obč. súd. por.) akceptovať uvedenú právnu a skutkovú situáciu a vôľu účastníkov konania sa mimosúdne dohodnúť. (...)

Následne PhDr. ThDr. Krajňáka, PhD. dohodol právne zastúpenie s externou právnickou kanceláriou a v mimosúdnom riešení nepokračoval, čo je samozrejme jeho právo. Avšak OS LV, na ktorom súde som vo veci konal, som bol povinný akceptovať vôľu účastníkov do tej doby, ktorá bola v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami zákonov a po zmene štatutárneho zástupcu ÚPN som musel akceptovať zrušujúce rozhodnutie KS NR

9 Co 108/2010-382 a pokračovať v dokazovaní. Nástupom nového štat. zástupcu na čele ÚPN domnievam sa, že nedošlo k urýchleniu súdneho konania (doručovaním niekoľko stranových vyjadrení s odkazom na judikatúru európskych súdov s pravidelnosťou na každom pojednávaní), práve naopak, znemožnili ako súdu, tak aj protistrane sa s týmito rozsiahlymi písomnosťami tzv. „na počkanie“ oboznámiť, a tým vo veci so znalosťou obsahu aj týchto podaní meritórne konať, preto pojednávanie muselo byť odročené (nešlo o ojedinelé, výnimočné prípady, ale do určitej doby išlo o pravidelne opakujúce sa prípady, ktoré sa zmenili až vtedy, keď žalovanej súd túto účelovú prax vytkol). V súlade s právne záväzným názorom v zrušovacom rozhodnutí KS NR som doplnil dokazovanie k náhrade nemajetkovej ujmy, ako aj k náhrade škody, ktoré informácie sa v živote žalobcu odrazili vo všetkých oblastiach jeho života v negatívnom slova zmysle, a to v živote najbližšej rodiny detí, na zdravotnom stave JUDr. [REDAKOVANÉ], následne došlo aj k zmene v jeho podnikateľskom pôsobení (úbytku klientov, dokonca mal existenčné problémy), zhoršením jeho postavenia v zabehnutých podnikateľských kruhoch, a napokon sa to negatívne odrazilo aj v jeho pôsobení v orgánoch SAK atď. ... a preto vykonané dokazovanie zo strany OS LV bolo natoľko rozsiahle a pre niektorých účastníkov konania (ÚPN) mohlo budiť dojem z časového hľadiska, že bolo zdlhavé a preto ani v jednom konaní som nestihol meritórne rozhodnúť.

Práve vyššie uvedené skutočnosti podľa môjho názoru sú jednoznačným výrazom nejednotnosti koncepcie správania sa sťažovateľa, postupu v konaní účastníka konania v procesnom postavení zástupcu žalovanej v zmysle citovaného tzv. testu závažnosti (v zmysle NÁLEZ-u ÚS SR 49/01), ktorý sa následne domáha porušenia svojich práv a preto týmto prosím o zohľadnenie tejto skutočnosti pri posúdení opodstatnenosti ich podania -sťažnosti.»

Následne zákonný sudca pripojil svoje skoršie vyjadrenia k sťažnosti podanej predsedovi okresného súdu a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky „k obom spisom osobitne“, z ktorých vyplynuli tieto relevantné skutočnosti:

«Vyjadrenie k sp. zn. OS LV 6 C 122/2008.

(...) - v prejednávacom prípade sa jedná o vec po právnej ako aj po skutkovej stránke o veľmi náročnú a to o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, napriek uvedenému domnievam sa že vo veci sa priebežne koná sú vo veci vytýčené termíny pojednávania,

po vrátení spisu z KS Nitra čís. kon.: 9 Co 108/2010-382 som ako zákonný sudca vo veci vytyčil T: pojednávania a konal ako je zrejme od č. l. 399 a nasl. súdneho spisu, nakoľko zo strany súdu bol záujem vo veci konať a rozhodnúť, ale samotní účastníci konania sa na pojednávania pravidelne ospravedlňovali, resp. na začiatku pojednávania predkladali rozsiahle písomné podania z ktorých bol zrejmy nezáujem o meritórne konanie, prezentovali skôr záujem o riešenie predmetu konania či už dohodou vo forme súdneho zmieru, resp. dohodou,

- so sťažovateľom nemožno súhlasiť, ktorý svoju sťažnosť odvodzoval od skutočnosti že súd do súčasnosti nevyrubil žalobcovi súdny poplatok, čo považuje za prietah v konaní (...)

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa(...) o tom, že malo dôjsť k premeškaniu lehoty na vyrubenie súdneho poplatku je potrebné uviesť, že suma 214.845,29 EUR, ktorá je uplatnená v súdnom konaní 6 C 239/2009 je potrebné uviesť, že toto konanie o náhradu škody voči žalovanému v 1. rade, ktorým je štát - SR je oslobodené od súdneho poplatku(...) preto nedošlo k vyrubeniu súdneho poplatku ani zo strany celoživotného sudcu pána JUDr. A. Ivkoviča a ani samotný žalobca nežiadal o oslobodenie od súdneho poplatku v konaní 6 C 239/09, len v konaní 6 122/2008.

Napokon vo vzťahu k prietahom v súdnom konaní a k namietnutej zdĺhavosti zo strany sťažovateľa je potrebné poznamenať, že zdĺhavosť konania a rozhodovania súdu je sankcionovateľná len v tom prípade, keď sa o tomto návrhu nerozhodne do doby, ktorá ešte nie je v rozpore s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. (...) v snahe maximálne urýchliť súdne konanie nemožno ísť tak ďaleko, aby rýchlosť konania mala alebo mohla mať za následok porušenie základných zásad obč. práva a to práva na spravodlivý proces. (...)

Napokon k sťažnosti(...) o tom, že „... postupom súdu sú ohrozené hospodárske záujmy SR, nakoľko štátny rozpočet môže prísť o súdny poplatok v značnej výške má súd za to, že už dávno z minulosti platí ustálený názor podľa ktorého je v rozpore s dobrými mravmi ak fiškálny záujem o zaplatenie súdneho poplatku by bol nadradený nad prvotný účel zákona a to poskytnutie ochrany oprávneným záujmom účastníkov konania a napokon by bolo aj v rozpore s inštitútom oslobodenia od súp. a to uľahčiť prístup k spravodlivosti a to za situácie kedy nepochybne platí, že z fiškálneho hľadiska súdny poplatok (či sa uhradí alebo nie) nepredstavuje ekvivalent nákladov štátu s poskytnutím spravodlivosti občanom.

Na záver je potrebné poznamenať, že rovnako na strane 4. sťažnosti zdola v 3. odseku je uvedené, že „Svojim postupom súd žalobcovi uplatňovanie takéhoto nároku umožňuje bez toho, aby bol finančne zatažený úhradou súdneho poplatku.“. Uvedenú skutočnosť nemožno skúmať podľa súdu izolovane bez vzťahu k otázke náhrady trov konania, nakoľko žalobca v prípade uplatnenia si nároku na navýšenie sumy počas konania (nemožno konanie zastaviť pre nezaplatenie súp.) nesie plnú zodpovednosť za uplatnený nárok vo vzťahu k výsledku konania a tým okrem iných aj vo vzťahu k priznaniu náhrady trov konania(...)

Vyjadrenie k sp. zn. OS LV 6 C 239/2009.

(...) - v prejednávacom prípade sa jedná o vec po právnej ako aj po skutkovej stránke o veľmi náročnú a to o náhradu škody, napriek uvedenému domnievam sa že vo veci sa priebežne koná sú vo veci vytýčené termíny pojednávania, po vrátení spisu z KS Nitra som vo veci vytýčil T: pojednávania až na 28. novembra 2011. 31.01.2012 a ako je to zrejmé z obsahu spisového materiálu(...) nakoľko zo strany súdu bol záujem vo veci konať a rozhodnúť, ale samotní účastníci konania sa na pojednávania pravidelne ospravedlňovali, resp. na začiatku pojednávania predkladali rozsiahle písomné podania z ktorých bol zrejmý nezáujem o meritórne konanie, prezentovali skôr záujem o riešenie predmetu konania či už dohodou vo forme súdneho zmieru. resp. dohodou.

- so sťažovateľom nemožno súhlasiť, ktorý svoju sťažnosť odvodzoval od skutočnosti že súd do súčasnosti nevyrubil žalobcovi súdny poplatok, čo považuje za prietah v konaní v tomto smere je potrebné poukazovať na tú skutočnosť, že súd svojím rozhodnutím pod čís. kon.: 6 C 122/08-1419 v spojení s čís. kon.: 6 C 239/09-669 dňa 12.12.2014 rozhodol o zmene návrhu.

- podľa súdu je zrejmé, že sťažovateľom namietaný postup súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu o zmene návrhu podľa § 95 Obč. súd. por. v lehote 60 dní, je lehotou s ktorou zákon nespája žiadnu sankciu pre prípad porušenia, je len poriadkovou lehotou, ktorá sa zaviedla až novelou Obč. súd. por. v konaní už skôr bol uplatnený identicky nárok na náhradu škody a to na zaplatenie nie malej sumy (214.845.29 EUR) z čoho je zrejmé, že druh nároku sa dielčimi zmenami nároku nezmenil, t. j. vždy sa uplatňoval len nárok na náhradu škody a len sa peňažné vyjadrenie nároku navyšovalo, preto nemožno jednoznačne súhlasiť s tým, že by rozhodnutím o navýšení peňažnej sumy došlo k tak radikálnej zmene

z hľadiska vedenia dokazovania a tým upretia práva žalovanej na vykonanie dôkazov, nakoľko súd do súčasnosti všetkým návrhom na doplnenie dokazovania a to oboch účastníkov konania plne vyhovel,

- uvedené konanie je oslobodené od súdneho poplatku;

- vo vzťahu k námietke na oslobodenie alebo neoslobodenie od súdneho poplatku súd poukazuje na svoje vyjadrenie(...) v ktorom vyjadrení sa podrobne vysporiadal s podmienkami oslobodenia od súdneho poplatku, ale v konaní 6 C 122/2008 a to či už vo vzťahu k predmetu konania tak aj vo vzťahu žalobcu ako fyzickej osoby a žalobcu ako spoločníka právnickej osoby(...)

- na základe uvedeného je zrejmé, že tieto skutočnosti súvisiace s poplatkovou povinnosťou, nemožno spájať s rozhodovaním vo veci samej a so vzťahom k účastníkom konania, na základe ktorého by mohlo dôjsť k prietahom v konaní.

Napokon vo vzťahu k prietahom v súdnom konaní a k namietnutej zdĺhavosti zo strany sťažovateľa je potrebné poznamenať, že zdĺhavosť konania a rozhodovania súdu je sankcionovateľná len v tom prípade, keď sa o tomto návrhu nerozhodne do doby, ktorá ešte nie je v rozpore s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. (...) v snahe maximálne urýchliť súdne konanie nemožno ísť tak ďaleko, aby rýchlosť konania mala alebo mohla mať za následok porušenie základných zásad obč. práva a to práva na spravodlivý proces.

Ďalej k sťažnosti sťažovateľov je potrebné uviesť(...), že „... postupom súdu sú ohrozené hospodárske záujmy SR, nakoľko štátny rozpočet môže prísť o súdny poplatok v značnej výške má súd za to, že už dávno z minulosti platí ustálený názor podľa ktorého je v rozpore s dobrými mravmi ak fiškálny záujem o zaplatenie súdneho poplatku by bol nadradený nad prvotný účel zákona a to poskytnutie ochrany oprávneným záujmom účastníkov konania a napokon by bolo aj v rozpore s inštitútom oslobodenia od súp a to uľahčiť prístup k spravodlivosti a to za situácie kedy nepochybne platí, že z fiškálneho hľadiska súdny poplatok (či sa uhradí alebo nie) nepredstavuje ekvivalent nákladov štátu s poskytnutím spravodlivosti občanom.

Rovnako je potrebné poznamenať, že(...), že „Svojim postupom súd žalobcovi uplatňovanie takéhoto nároku umožňuje bez toho, aby bol finančne zaťažený úhradou súdneho poplatku.“ „žalobca si môže spokojne uplatňovať astronomické nároky...“ Uvedenú skutočnosť nemožno skúmať podľa súdu izolovane bez vzťahu k otázke náhrady

trov konania, nakoľko žalobca v prípade uplatnenia si nároku na navýšenie sumy počas konania (nemožno konanie zastaviť pre nezaplatenie súp.) nesie plnú zodpovednosť za uplatnený nárok vo vzťahu k výsledku konania a tým okrem iných aj vo vzťahu k priznaniu náhrady trov konania(...)

Na záver k otázke či uplatnený nárok je pre ÚPN likvidačný, súd túto otázku neposudzuje v tomto konaní, táto skutočnosť z hľadiska finančného zaťaženia bežného rozpočtu prevádzkových nákladov ÚPN, nie je predmetom tohto konania.»

6. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom podaní z 21. decembra 2015 k vyjadreniam okresného súdu zaujal toto stanovisko:

«(...) PORUŠENIE PRÁVA NA PREROKOVANIE VECI BEZ ZBYTOČNÝCH PRIEŤAHOV V KONANÍ O NÁHRADU NEMAJETKOVEJ UJMY

(..) Sťažovateľ(...) v súvislosti s konaním o náhradu nemajetkovej ujmy nesúhlasí s názorom súdu, že prietahy majú svoj pôvod v skutočnosti, že ide o skutkovo a právne zložitejšiu vec. (...) Podľa sťažovateľa, rozhodnutie o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov nie je zložitý úkon súdu, ktorý by vyžadoval vyše trojročné posudzovanie.

(..) Sťažovateľ pre úplnosť dodáva, že podaním zo dňa 2.5.2011 žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na sumu 350 000 EUR. Žalobca v rovnaký deň podal na súd žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov. (...) Súd uznesením zo dňa 23.10.2012 pripustil zmenu žaloby v časti náhrady nemajetkovej ujmy na sumu 350 000 EUR. (...) Podľa informácií sťažovateľa, súd až po sérii krokov zo strany sťažovateľa dňa 11.12.2014 rozhodol o danom návrhu, a to tak, že oslobodil žalobcu v rozsahu 60% od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie rozšírenej žaloby na zaplatenie peňažnej sumy 350 000 EUR.

(..) Odhliadnuc od toho, že tento právny názor na základe ktorého bol žalobca oslobodený od poplatkovej povinnosti považuje sťažovateľ za absurdný, sťažovateľ poukazuje na neúmerne dlhé a nevysvetliteľné prietahy pri rozhodovaní o danej žiadosti žalobcu, ktoré mali negatívne dopady na sťažovateľa. (...) Konanie súdu umožnilo žalobcovi nárokovať si astronomickú výšku náhrady nemajetkovej ujmy a súčasne sa vyhnúť poplatkovej povinnosti. Svojim postupom súd podporoval šikanózný výkon práva žalobcu

a postavil ho do neprimerane zvýhodnenej pozície oproti sťažovateľovi, ktorý bol takto nútený vyvíjať značné úsilie a náklady na svoju právnu obranu v danom spore.

(...) Úhradu súdneho poplatku je potrebné považovať za nástroj ochrany pred uplatňovaním bezdôvodných a šikanózných nárokov. Sťažovateľovi v konaní pred súdom bola takáto ochrana fakticky odopretá vyše trojročným rozhodovaním o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalobca si mohol spokojne uplatňovať astronomické nároky a nebol nijako zaťažovaný primeraným súdnym poplatkom. (...) Sťažovateľ považuje takéto praktiky za neprípustné a protiprávne a považuje za potrebné, aby Ústavný súd takéto konanie jasne odsúdil a zabránil tak rozširovaniu tohto vzoru procesného postupu aj do iných konaní.

(...) Sťažovateľ zdôrazňuje, že vzhľadom na postup súdu a okolnosti porušenia práv sťažovateľa považuje svoj nárok na poskytnutie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 5 000 EUR za plne dôvodný. (...) Sťažovateľ považuje zo dostatočného dôvodu priznania daného zadostučinenia už len samotný fakt, že súd pristúpil k posúdeniu žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov až takmer po 44 mesiacoch odo dňa podania žiadosti žalobcu.

(...) Sťažovateľ rovnako poukazuje na skutočnosť, že súd nerozhodol o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov až do času podania tejto sťažnosti a ignoroval tak:

- opakované výzvy zo strany sťažovateľa;*
- konštatovanie podpredsedníčky súdu, ktorá upovedomila sudcu, aby naďalej vo veci promptne konal;*
- likvidačnú výšku uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 350 000 EUR;*
- významnosť konania pre súčasné a budúce procesné i finančné postavenie sťažovateľa;*
- procesnú jednoduchosť rozhodnutia o oslobodení súdnych poplatkov a následného vyrubenia súdneho poplatku;*
- vysokú mieru právnej neistoty sťažovateľa, ktorý má dlhodobé pochybnosti o spôsobe vedenia konania pred súdom;*
- skutočnosť, že žalobcovi umožňuje vyvíjať na sťažovateľa nátlak a šikanovať ho neprimerane a neopodstatnene vysokými nárokmi;*

- skutočnosť, že žalobcovi umožňuje vyhnúť sa poplatkovej povinnosti ako aj povinnosti nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia za neprimerane vysoký nárok;
- skutočnosť, že znevýhodňoval procesné postavenie sťažovateľa v spore.

(...) Sťažovateľ v plnom rozsahu odkazuje na svoju sťažnosť vo veci porušenia základných práv v konaní o náhradu nemajetkovej zo dňa 10.10.2014.

PORUŠENIE PRÁVA NA PREROKOVANIE VECI BEZ ZBYTOČNÝCH PRIEŤAHOV V KONANÍ O NÁHRADU ŠKODY

(...) Sťažovateľ zásadne nesúhlasí s názorom súdu, podľa ktorého išlo v oboch konaniach o „skutkovo a právne zložitejšiu vec“. (...) Sťažovateľ považuje konštatovanie zložitosti veci za neobjektívne a nesprávne. Sťažovateľ zdôrazňuje, že nie je dôvod na to, aby sa za zložitý úkon považovalo vydanie uznesenia o zmene návrhu na začatie konania, pričom táto zmena spočíva len v navýšení sumy, ktorú si navrhovateľ uplatňuje. (...) Podľa sťažovateľa je zrejmé, že v konaní o náhradu škody, zvýšenie nárokovanej výšky škody nemohlo spôsobiť stav, kedy by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Ďalej je nepochybné, že zmenou návrhu by nedošlo ani k zmene vecnej príslušnosti súdu.

(...) Sťažovateľ pre úplnosť dodáva, že v konaní o náhradu škody došlo k zásadným prietiahom nerozhodnutím o troch zmenách návrhu, a to:

- návrhu žalobcu zo dňa 20.12.2011, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 529 694,93 EUR;
- návrhu žalobcu zo dňa 26.7.2012, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu 704 663,18 EUR;
- návrhu žalobcu zo dňa 20.12.2013, ktorým žalobca zmenil svoj žalobný návrh a zvýšil požadovanú náhradu škody na sumu vo výške 871 182,79 EUR.

(...) Sťažovateľ rovnako poukazuje na § 95 ods. 3 O.s.p. (účinný od 1.1.2012) v zmysle ktorého „o zmene návrhu súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá. Ak to nie je možné, súd rozhodne do 15 dní od odročenia pojednávania. O zmene návrhu mimo pojednávania súd rozhodne do 60 dní od podania návrhu na zmenu návrhu.“ (...) Nečinnosť súdu bola z pohľadu sťažovateľa nepochopiteľná, a to nie len s dôrazom na zákonné lehoty, ale aj na jednoduchosť konkrétneho úkonu súdu, ktorý je značne formalizovaný a na ktorý nie je potrebné žiadne zložité právne posúdenie.

(...) Sťažovateľ zdôrazňuje, že vzhľadom na postup súdu a okolnosti porušenia práv sťažovateľa považuje svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 7 000 EUR za plne dôvodný. (...) Sťažovateľ považuje za dostatočný dôvod pre priznanie daného zadostučinenia už len samotný fakt, že súd pristúpil k vydaniu uznesenia o pripustení zmeny návrhu až 11.12.2014, čo je takmer 36 mesiacov odo dňa návrhu zmeny petitu.

(...) Sťažovateľ ďalej poukazuje aj na skutočnosť, že súd nerozhodol o zmene návrhu až do času podania tejto sťažnosti a ignoroval tak:

- opakované výzvy zo strany sťažovateľa;*
- konštatovanie podpredsedníčky súdu o dôvodnosti sťažnosti sťažovateľa zo dňa 8.7.2014;*
- likvidačnú výšku uplatneného nároku na náhradu škody vo výške 871 182,79 EUR;*
- existenciu procesnej chaotickosti, neprehľadnosti a nejasnosti v konaní, ktoré je pre sťažovateľa zásadného významu;*
- procesnú jednoduchosť úkonu rozhodnutia o zmene petitu, ktorý súd z neznámych príčin opakovane a vedome nevykonal;*
- vysokú mieru právnej neistoty sťažovateľa, ktorý má dlhodobé pochybnosti o spôsobe vedenia konania pred súdom;*
- skutočnosť, že žalobcovi umožňuje vyvíjať na sťažovateľa nátlak a šikanovať ho neprimerane a neopodstatnene vysokými nárokmi;*
- skutočnosť, že žalobcovi umožňuje vyhnúť sa poplatkovej povinnosti ako aj povinnosti nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia za neprimerane vysoký nárok,*
- skutočnosť, že znevýhodňoval procesné postavenie sťažovateľa v spore.*

(...) Sťažovateľ v plnom rozsahu odkazuje na svoju bližšiu argumentáciu uvedenú v sťažnosti vo veci porušenia základných práv v konaní o náhradu škody zo dňa 10.10.2014.

(...) Sťažovateľ týmto vyjadruje svoj súhlas s upustením od konania ústneho pojednávania v tomto konaní.»

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania

nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažností a priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúcich súdnych spisov ústavný súd zistil tento priebeh a stav konaní vedených na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6 C 122/08 a sp. zn. 6 C 239/09:

A. Prehľad úkonov okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 122/08

Dňa 9. júna 2008 podal [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“) proti Slovenskej republike (ďalej len „odporca“ alebo „odporca v 1. rade“), zastúpenej Ústavom pamäti národa, na Okresnom súde Levice žalobný návrh na ochranu osobnosti, v ktorej sa domáhal určenia, že nebol spolupracovníkom bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent, uloženia povinnosti odporcovi zdržať sa poskytovania, sprístupňovania alebo uverejňovania informácií o tom, že bol spolupracovníkom Štátnej bezpečnosti ako agent, uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu peňažnú sumu vo výške 1 000 000 Sk a priznanie práva navrhovateľovi uverejniť rozsudok na náklady odporcu. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 6 C 122/08 a na rozhodnutie bola pridelená sudcovi JUDr. Alexandrovi Ivkovičovi.

Dňa 12. júna 2008 bolo okresnému súdu doručené doplnenie žaloby navrhovateľa.

Dňa 4. júla 2008 okresný súd uznesením č. k. 6 C 122/08-49 poučil účastníkov konania o ich právach a povinnostiach a uložil im, aby v určenej lehote podali písomné vyjadrenia. V ten istý deň okresný súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu.

Dňa 9. júla 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 6. november 2008.

Dňa 24. júla 2008 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu.

Dňa 12. septembra 2008 bolo pojednávanie nariadené na 6. november 2008 zrušené z dôvodu povinnej účasti sudcu na odbornom seminári sudcov. V ten istý deň bolo pojednávanie nariadené na 15. január 2009.

Dňa 8. januára 2009 bolo okresnému súdu doručené stanovisko navrhovateľa k vyjadreniu odporcu.

Dňa 15. januára 2009 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely doplnenia dokazovania (vypočutie svedkov).

Dňa 20. marca 2009 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa, v ktorom okrem iného navrhol, aby okresný súd pripustil vstup sťažovateľa do konania na strane odporcu v 2. rade.

Dňa 6. apríla 2009 okresný súd dožiadal Okresný súd Prešov o predvolanie a výsluch svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Dňa 1. júna 2009 boli okresnému súdu doručené zápisnice o výsluchu svedkov spolu s celým spisovým materiálom Okresným súdom Prešov.

Dňa 15. júna 2009 okresný súd vyzval navrhovateľa na spresnenie jeho návrhu z 20. marca 2009.

Dňa 6. júla 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 27. august 2009.

Dňa 30. júla 2009 bol okresnému súdu doručený návrh na pripustenie zmeny žaloby, v ktorom si uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej porušením ochrany jeho osobnostných práv.

Dňa 3. augusta 2009 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 25. augusta 2009 bolo pojednávanie, ktoré bolo nariadené na 27. august 2008, odročené na neurčito „z procesných dôvodov“. V ten istý deň okresný súd uznesením č. k. 6 C 122/08-255 rozhodol tak, že pripustil, aby do konania vstúpil ďalší účastník (sťažovateľ) ako odporca v 2. rade, pripustil zmenu žaloby navrhovateľa a žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody 214 845,29 € vylúčil na samostatné konanie.

Dňa 9. septembra 2009 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa.

Dňa 30. októbra 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28. január 2010.

Dňa 28. januára 2010 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na účely vyhlásenia rozsudku na 18. február 2010.

Dňa 17. februára 2010 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 18. februára 2010 okresný súd vyhlásil rozsudok č. k. 6 C 122/08-308, ktorým určil, že navrhovateľ nebol spolupracovníkom bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent, priznal mu právo uverejniť právoplatný rozsudok v určených denníkoch a vo zvyšku žalobu zamietol.

Dňa 8. marca 2010 bolo okresnému súdu doručené odvolanie navrhovateľa proti rozsudku č. k. 6 C 122/08-308.

Dňa 10. marca 2010 okresný súd vyzval odporcov, aby sa vyjadrili k odvolaniu podanému navrhovateľom.

Dňa 29. marca 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k odvolaniu podanému navrhovateľom a zároveň bola sťažovateľom vznesená námietka zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“).

Dňa 9. apríla 2010 bol spis s opravným prostriedkom predložený krajskému súdu.

Dňa 27. mája 2010 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1 Nc 9/2010 rozhodol, že predsedníčka senátu „9Co“ krajského súdu Mgr. Ingrid Vallová a sudkyne tohto senátu JUDr. Erika Madarászová a JUDr. Veronika Svoradová nie sú vylúčené z prerokovania a rozhodovania veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 9 Co 108/2010.

Dňa 11. novembra 2010 krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 108/2010-382 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo vzťahu k odporcovi v 1. rade potvrdil, v napadnutej zamietajúcej časti a v napadnutej vyhovujúcej časti týkajúcej sa priznania práva navrhovateľa uverejniť právoplatný rozsudok vo vzťahu k sťažovateľovi ho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 27. januára 2011 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 28. januára 2011 bola vec v „zmysle Dodatku č. 10/2010 k rozvrhu práce OS Levice na rok 2010 s účinnosťou od 2. 9. 2010, ktorý bol vypracovaný pod Spr. 1148/10 zo dňa 31. augusta 2010“ pridelená zákonnému sudcovi JUDr. Arpádovi Pastorekovi.

Dňa 8. apríla 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 7. jún 2011.

Dňa 4. mája 2011 bola okresnému súdu doručená žiadosť navrhovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov. V ten istý deň bol okresnému súdu doručený návrh navrhovateľa na pripustenie zmeny žaloby v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V časti, v ktorej navrhovateľ požadoval uverejnenie rozsudku v hromadných informačných prostriedkoch, vzal svoju žalobu späť.

Dňa 5. mája 2011 okresný súd zaslal navrhovateľovi tlačivo na účely rozhodnutia o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Dňa 18. mája 2011 bolo vyplnené požadované tlačivo vrátené okresnému súdu.

Dňa 20. mája 2011 okresný súd požiadal navrhovateľa o doplnenie žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 1. júna 2011 bolo pojednávanie nariadené na 7. jún 2011 odročené na 11. august 2011 „z dôvodu účasti zákonného sudcu na lekárskom vyšetrení“.

Dňa 3. júna 2011 navrhovateľ doplnil žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 1. augusta 2011 bol okresnému súdu doručený návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania.

Dňa 11. augusta 2011 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 13. október 2011 na účely doplnenia dokazovania.

Dňa 6. októbra 2011 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti svedka [REDAKOVANÉ] na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že je v deň pojednávania odcestovaný v zahraničí. Z uvedeného dôvodu bolo nariadené pojednávanie zrušené.

Dňa 25. novembra 2011 bola okresnému súdu doručená žiadosť Okresnej prokuratúry Levice o požičanie spisu a „*vyznačenie právoplatnosti rozsudku č. k. 6 C 122/08, vrátane rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 9 Co 108/2010*“ z dôvodu podnetu navrhovateľa na podanie mimoriadneho dovolania.

Dňa 7. decembra 2011 bolo okresnému súdu doručené oznámenie svedka [REDAKOVANÉ], v ktorom uvádza, kedy sa bude nachádzať mimo územia Slovenskej republiky.

Dňa 8. decembra 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 13. marec 2012. V ten istý deň okresný súd oznámil Okresnej prokuratúre Levice, že „*spis nie je možné odoslať z dôvodu, že vo veci je vytýčený termín pojednávania a súd priebežne realizuje úkony s tým súvisiace*“.

Dňa 13. decembra 2011 okresný súd požiadal sťažovateľa o oznámenie, kedy prevzal rozsudok krajského súdu č. k. 9 Co 108/2010-382.

Dňa 20. decembra 2011 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľa, v ktorom uvádza dátum, kedy mu bol doručený uvedený rozsudok krajského súdu.

Dňa 7. marca 2012 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 13. marca 2012 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. máj 2012 na účely „*predloženia rozhodnutí, na ktoré sa žalobcovia odvolávajú, avšak nevedeli tieto rozhodnutia súdu predložiť na dnešnom pojednávaní ani v minulosti súdu*“.

nepredložili, ako aj za účelom oboznámenia sa s predloženými listinnými dôkazmi na dnešnom pojednávaní, a to v rozsahu 28 listov“.

Dňa 15. marca 2012 okresný súd požiadal Okresný dopravný inšpektorát Policajného zboru Nitra o oznámenie motorových vozidiel evidovaných k uvedenému dátumu na navrhovateľa. V ten istý deň požiadal svedka [REDAKOVANÉ] o doručenie rovnopisu dokladu o úhrade faktúr navrhovateľa za ním poskytnuté právne služby a požiadal Geodetický a kartografický ústav Bratislava o poskytnutie informácií o navrhovateľovi. V rovnaký deň bol okresnému súdu doručený od navrhovateľa požadovaný rozsudok.

Dňa 27. marca 2012 boli okresnému súdu poskytnuté informácie požadované od Geodetického a kartografického ústavu Bratislava.

Dňa 28. marca 2012 boli okresnému súdu doručené listiny požadované od svedka [REDAKOVANÉ].

Dňa 3. apríla 2012 bola okresnému súdu doručená odpoveď Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra na dožiadanie okresného súdu.

Dňa 5. apríla 2012 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 30. apríla 2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o odročenie pojednávania z dôvodu, že *„medzi stranami sporu prebieha rokovanie o mimosúdnom ukončení veci“* s uvedením, že *„stranami predbežne dohodnutá lehota na mimosúdne riešenie je 90 dní“*.

Dňa 3. mája 2012 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa, v ktorom uvádza, že má rovnako ako sťažovateľ záujem uzavrieť vec mimosúdne dohodou, a to v lehote 90 dní; zároveň z uvedeného dôvodu požiadal o odročenie pojednávania na neurčito a ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní. V ten istý deň bolo pojednávanie odročené na 28. august 2012.

Dňa 28. augusta 2012 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 23. október 2012 z dôvodu, že účastníci konania žiadali jeho odročenie o dva mesiace na účely ich mimosúdnej dohody. V ten istý deň okresný súd vyzval sťažovateľa na vyjadrenie, či súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby doručenej okresnému súdu 4. mája 2011. V rovnaký deň okresný súd požiadal navrhovateľa o vyplnenie tlačiva v súvislosti s jeho žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 18. septembra 2012 bol okresnému súdu doručený súhlas sťažovateľa s čiastočným späťvzatím žaloby.

Dňa 21. septembra 2012 bolo okresnému súdu predložené vyplnené tlačivo navrhovateľa na účely rozhodnutia o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 22. októbra 2012 bolo okresnému súdu navrhovateľom oznámené, že medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu mimosúdnej dohody.

Dňa 23. októbra 2012 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely rozhodnutia okresného súdu o oslobodení od súdnych poplatkov a o čiastočnom späťvzatí žaloby navrhovateľa a na účely doplnenia dokazovania. V ten istý deň okresný súd požiadal navrhovateľa o zaslanie v žiadosti uvedených dokladov a v rovnaký deň okresný súd požiadal spoločnosť Markíza-Slovakia s. r. o., o zaslanie obrazovo-zvukového záznamu z hlasových TV správ odvysielaných v určený deň.

Dňa 24. októbra 2012 okresný súd uznesením č. k. 6 C 122/08-784 rozhodol, že zastavuje konanie v časti práva navrhovateľa uverejniť rozsudok na náklady odporcu v uvedených hromadných informačných prostriedkoch.

Dňa 6. novembra 2012 bolo okresnému súdu doručené oznámenie spoločnosti Markíza-Slovakia s. r. o., že požadovanými nahrávkami nedisponuje.

Dňa 8. novembra 2012 okresný súd urgoval navrhovateľa na zaslanie v žiadosti uvedených dokladov pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty.

Dňa 9. novembra 2012 boli okresnému súdu doručené doklady požadované od navrhovateľa.

Dňa 25. novembra 2012 okresný súd požiadal Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o oznámenie správcu uvedeného bytu.

Dňa 7. februára 2013 bolo okresnému súdu doručené oznámenie Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, že v žiadosti uvedený objekt nebol v jeho vlastníctve ani v správe a nedisponuje zoznamom správcov objektov v Bratislave.

Dňa 26. júna 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 19. september 2013.

Dňa 4. septembra 2013 bola okresnému súdu doručená žiadosť navrhovateľa o odročenie pojednávania z dôvodu, že v daný deň má hlavné pojednávanie v inej trestnej veci.

Dňa 16. septembra 2013 bolo okresnému súdu doručené oznámenie o prevzatí právneho zastupovania odporcov spolu so žiadosťou o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu potreby oboznámiť sa s obsahom spisu a prípravy na pojednávanie.

Dňa 17. septembra 2013 bolo pojednávanie odročené na neurčito na základe žiadosti právneho zástupcu odporcov.

Dňa 20. novembra 2013 bola okresnému súdu doručená žiadosť navrhovateľa o nariadenie pojednávania.

Dňa 7. januára 2014 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 18. február 2014.

Dňa 11. februára 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o odročenie pojednávania z dôvodu prebiehajúceho rokovania medzi účastníkmi o mimosúdnom riešení sporu.

Dňa 13. februára 2014 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa, v ktorom akceptoval žiadosť sťažovateľa o odročenie pojednávania, žiadal o odročenie pojednávania na neurčito a zároveň ospravedlnil svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní.

Dňa 14. februára 2014 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, v ktorom žiadal o odročenie pojednávania do 30. apríla 2014 v nadväznosti na komunikáciu s právnym zástupcom navrhovateľa.

Dňa 18. februára 2014 bolo pojednávanie odročené na 6. máj 2014 na základe žiadosti účastníkov konania.

Dňa 3. apríla 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k doterajšiemu priebehu konania.

Dňa 15. apríla 2014 bolo okresnému súdu doručené oznámenie o zmene sídla právneho zástupcu sťažovateľa.

Dňa 24. apríla 2014 bola okresnému súdu doručená oprava adresy sídla právneho zástupcu sťažovateľa. V ten istý deň bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k uplatnenej výške náhrady nemajetkovej ujmy.

Dňa 5. mája 2014 boli okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti navrhovateľa na nariadenom pojednávaní a žiadosť navrhovateľa o odročenie pojednávania na iný termín z dôvodu, že medzi účastníkmi prebiehajú rokovania o mimosúdnej dohode.

V ten istý deň bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, v ktorom uvádza, že s návrhom navrhovateľa na odročenie pojednávania súhlasí.

Dňa 6. mája 2014 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa, v ktorom dopĺňa svoju žiadosť o odročenie pojednávania. V ten istý deň bolo pojednávanie odročené na 17. jún 2014.

Dňa 13. júna 2014 navrhovateľ zaujal stanovisko k vyjadreniu sťažovateľa z 3. apríla 2014.

Dňa 17. júna 2014 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 18. september 2014 na účely doplnenia dokazovania.

Dňa 9. septembra 2014 bola okresnému súdu doručená reakcia sťažovateľa na vyjadrenia navrhovateľa. V ten istý deň bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa k predmetu konania.

Dňa 16. septembra 2014 sa navrhovateľ vyjadril k vyjadreniam sťažovateľa.

Dňa 18. septembra 2014 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. november 2014 na účely doplnenia dokazovania o výsluch navrhnutých svedkov.

Dňa 14. októbra 2014 bol okresnému súdu doručený návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania.

Dňa 31. októbra 2014 bolo pojednávanie odročené na 2. december 2014 „z dôvodu náhlej prekážky na strane zákonného sudcu“.

Dňa 28. novembra 2014 bola okresnému súdu doručená reakcia sťažovateľa na vyjadrenia navrhovateľa.

Dňa 2. decembra 2014 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 17. február 2015 na účely doplnenia dokazovania. V ten istý deň okresný súd požiadal Slovenskú advokátsku komoru, aby oznámila, kedy jej bolo doručené uvedené rozhodnutie okresného súdu.

Dňa 4. decembra 2014 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 11. decembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 6 C 122/08-1419 pripustil zmenu návrhu, ktorým bol rozšírený uplatnený nárok voči odporcom, tak, že predmetom konania je uplatnený nárok na zaplatenie náhrady škody v sume 871 182,79 €. V ten istý deň okresný súd uznesením č. k. 6 C 122/08-1421 oslobodil navrhovateľa od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie rozšírenia žaloby o zaplatenie peňažnej sumy 350 000 €

ako náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľovi v rozsahu 60 % a vo zvyšku uplatnený návrh na oslobodenie od súdneho poplatku zamietol.

Dňa 12. decembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 6 C 239/09-669 opravil v rozhodnutí okresného súdu č. k. 6 C 122/08-1419 z 11. decembra 2014 nad záhlavím uvedené označenie čísla konania.

Dňa 15. decembra 2014 bola okresnému súdu doručená odpoveď Slovenskej advokátskej komory na žiadosť okresného súdu.

Dňa 16. decembra 2014 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa *„na opravu uznesenia a výzva na konanie súdu vo veci vyrubenia súdnych poplatkov“*.

Dňa 22. decembra 2014 bolo okresnému súdu doručené odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu č. k. 6 C 122/08-1421.

Dňa 12. januára 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o zaslanie dokumentov zo súdneho spisu.

Dňa 14. januára 2015 bol spísaný úradný záznam, v ktorom sa uvádza, že 31. decembra 2014 bol spis *„vylúčený zo spisu Spr. 1561/2014, následne bol dňa 31. 12. 2014 pripojený k spisu Spr. 1622/2014, dňa 14. 1. 2015 bol vylúčený zo spisu Spr. 1622/2014“* a následne vrátený súdnej tajomníčke.

Dňa 20. januára 2015 bolo pojednávanie odročené na neurčito *„po vrátení spisového materiálu z Krajského súdu Nitra z dôvodu odstúpenia spisového materiálu na Krajský súd v Nitre za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní...“*.

Dňa 21. januára 2015 bol spis s opravným prostriedkom predložený krajskému súdu.

Dňa 26. januára 2015 bola okresnému súdu doručená námietka zaujatosti sudcu JUDr. Arpáda Pastoreka sťažovateľom.

Dňa 6. februára 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k dôvodom na vylúčenie sudcu.

Dňa 17. februára 2015 sa sudca JUDr. Arpád Pastorek vyjadril k podanej námietke zaujatosti.

Dňa 30. novembra 2015 krajský súd uznesením č. k. 5 Co 48/2015-1521 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu (ktorým sčasti oslobodil navrhovateľa od platenia súdnych poplatkov) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože s *„poukazom na nedostatočné odôvodnenie je uznesenie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné“*.

Dňa 1. decembra 2015 bol spísaný úradný záznam, v ktorom je uvedené, že „v zmysle Dodatku č. 11/15 k Rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2015, s účinnosťou od 01. novembra 2015, ktorý bol vypracovaný pod Spr. 1351/15 zo dňa 20. 10. 2015, v súvislosti s dočasným pridelením sudkyne JUDr. Martiny Balegovej na výkon funkcie sudcu na Krajský súd v Nitre, bola vec vedená pod sp. zn. 6 C 122/2008 pridelená zákonnému sudcovi: JUDr. Miriam Pintová“.

Dňa 20. januára 2016 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa „k nesprávnemu procesnému postupu v konaní a k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie“.

Dňa 26. januára 2016 okresný súd doručil podanie sťažovateľa z 20. januára 2016 krajskému súdu.

Dňa 10. februára 2016 bol spísaný úradný záznam, v ktorom je uvedené, že „v zmysle dodatku č. 2/16 k Rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2016, s účinnosťou od 10. 02. 2016, ktorý bol vypracovaný pod Spr. 144/16 zo dňa 1. 02. 2016, bol predmetný spis prerozdelený a pridelený na ďalšie konanie sudkyňi JUDr. Radke Lacekovej“.

Dňa 26. apríla 2016 bol spis vrátený okresnému súdu.

B. Prehľad úkonov vo veci okresného súdu vedenej pod sp. zn. 6 C 239/09

Dňa 25. augusta 2009 okresný súd uznesením č. k. 6 C 122/08-255 pripustil, aby do konania o ochranu osobnosti sp. zn. 6 C 122/08, v súvislosti s ktorým navrhovateľ uplatnil aj nemajetkovú ujmu a tiež náhradu škody, vstúpil ďalší účastník – odporca v 2. rade: Ústav pamäti národa, teda sťažovateľ, pripustil aj zmenu žalobného návrhu, pričom žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody v sume 214 845, 29 € vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo zaevidované pod sp. zn. 6 C 239/09. Vylúčená vec bola na prerokovanie a rozhodnutie pridelená zákonnému sudcovi JUDr. Alexandrovi Ivkovičovi.

Dňa 9. augusta 2010 okresný súd uznesením č. k. 6 C 239/09-22 konanie „v časti o zaplatenie náhrady škody 214 845,29 eur“ prerušil z dôvodu, že v konaní pod sp. zn. 6 C 122/08 o ochranu osobnosti sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu.

Dňa 2. septembra 2010 bola vec na základe dodatku č. 10/2010 k rozvrhu práce okresného súdu za rok 2010 sp. zn. Spr 1148/2010 pridelená zákonnému sudcovi JUDr. Arpádovi Pastorekovi.

Dňa 2. septembra 2010 podal navrhovateľ proti uzneseniu č. k. 6 C 239/09-22 odvolanie.

Dňa 7. decembra 2010 bolo odvolanie navrhovateľa zaslané odporcom na vyjadrenie.

Dňa 20. decembra 2010 bolo okresnému súdu predložené „*doplnenie návrhu o náhrady škody*“, ktorým navrhovateľ žiadal o zmenu výšky náhrady škody odporcami vo výške 365 196,49 €.

Dňa 18. januára 2011 okresný súd predložil spisy krajskému súdu, aby rozhodol o podanom opravnom prostriedku navrhovateľa.

Dňa 31. januára 2011 krajský súd uznesením č. k. 9 Co 18/2011-56 rozhodol, že napadnuté uznesenie okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie, najmä pre jeho „*nepreskúmateľnosť*“.

Dňa 18. februára 2011 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 21. októbra 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28. november 2011.

Dňa 28. novembra 2011 bolo pojednávanie odročené na 31. január 2012 z dôvodu neúčasti navrhovateľa.

Dňa 21. decembra 2011 bolo okresnému súdu doručené „*doplnenie návrh o náhradu škody*“, ktorým navrhovateľ žiadal zaplatenie náhrady škody odporcami vo výške 529 694,93 €.

Dňa 29. decembra 2011 bol uvedený návrh doručený odporcom na vyjadrenie.

Dňa 26. januára 2012 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti navrhovateľa na nariadenom pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti. V ten istý deň bolo pojednávanie určené na 31. január 2012 zákonným sudcom zrušené „*za účelom oboznámenia sa so stavom konania 6 C 122/2008, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto konanie*“.

Dňa 13. júla 2012 okresný súd vyzval navrhovateľa na oznámenie, či došlo k vyriešeniu sporu mimosúdnou cestou.

Dňa 30. júla 2012 bolo okresnému súdu doručené „*doplnenie návrhu o náhradu škody*“, ktorým navrhovateľ žiada, aby okresný súd zaviazal odporcov na náhradu škody

vo výške 704 663,18 €. V ten istý deň bolo okresnému súdu doručené oznámenie navrhovateľa, že k mimosúdnej dohode nedošlo.

Dňa 19. septembra 2012 okresný súd vyzval odporcov na vyjadrenie k doplnenému návrhu.

Dňa 11. októbra 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k ostatnému návrhu.

Dňa 26. júna 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 8. október 2013.

Dňa 7. októbra 2013 bola okresnému súdu doručená žiadosť navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania zo zdravotných dôvodov. V ten istý deň sa odporcovia vo svojom podaní vyjadrili k doterajšiemu priebehu konania.

Dňa 8. októbra 2013 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 10. december 2013 z dôvodu neúčasti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. V ten istý deň okresný súd vyzval navrhovateľa na vyjadrenie k podaniu odporcov zo 7. októbra 2013.

Dňa 4. decembra 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 10. decembra 2013 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. marec 2014 na doplnenie dokazovania.

Dňa 23. decembra 2013 bolo okresnému súdu doručené „*doplnenie návrhu o náhradu škody*“, ktorým navrhovateľ žiada, aby okresný súd zaviazal odporcov zaplatiť z titulu náhrady škody 704 663,18 €.

Dňa 7. januára 2014 bol uvedený návrh doručený odporcom na vyjadrenie.

Dňa 10. januára 2014 boli okresnému súdu doručené doklady, ktorých predloženie bolo navrhovateľovi uložené okresným súdom.

Dňa 12. februára 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť odporcov o odročenie pojednávania z dôvodu prebiehajúcich rokovaní o mimosúdnom riešení sporu a o predĺženie lehoty na vyjadrenie.

Dňa 14. februára 2014 boli okresnému súdu doručené žiadosti účastníkov konania o odročenie nariadeného pojednávania na neurčito.

Dňa 3. marca 2014 bolo nariadené pojednávanie okresného súdu odročené na základe zhodnej žiadosti účastníkov konania na 29. máj 2014.

Dňa 26. mája 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k priebehu konania.

Dňa 27. mája 2014 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti navrhovateľa na nariadenom pojednávaní a žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu prebiehajúcich rokovaní o mimosúdnej dohode medzi účastníkmi konania.

Dňa 28. mája 2014 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľa, že s návrhom navrhovateľa na odročenie pojednávania súhlasí.

Dňa 29. mája 2014 bolo pojednávanie z dôvodu neúčasti účastníkov konania a ich právnych zástupcov odročené na 8. júl 2014.

Dňa 2. júla 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa k podaniu sťažovateľa z 26. mája 2014.

Dňa 4. júla 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o odročenie pojednávania z dôvodu, že vzhľadom na vyjadrenie navrhovateľa, ktoré mu bolo doručené 3. júla 2014, nie je v jeho prípade dodržaná 5-dňová lehota na prípravu na pojednávanie. V ten istý deň bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa k žiadosti sťažovateľa o odročenie pojednávania, v ktorom nesúhlasí s odročením pojednávania.

Dňa 8. júla 2014 okresný súd pojednávanie na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa odročil na neurčito.

Dňa 17. júla 2014 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 25. september 2014.

Dňa 22. augusta 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k podaniu navrhovateľa z 2. júla 2014. V ten istý deň okresný súd toto podanie zaslal navrhovateľovi na vyjadrenie.

Dňa 18. septembra 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 22. septembra 2014 okresný súd vyjadrenie navrhovateľa odoslal odporcom na vyjadrenie.

Dňa 23. septembra 2014 bolo okresnému súdu doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 25. septembra 2014 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. november 2014 na účely „*uplatneného nároku na vyjadrenie sa k doručeným rozsiahlym písomným podaniam zo strany oboch účastníkov konania navzájom s požiadavkou na zachovanie lehoty na prípravu pojednávania*“ a na doplnenie dokazovania. V ten istý deň okresný súd požiadal Daňový úrad Nitra o predloženie daňových priznaní navrhovateľa na súdom špecifikované obdobie.

Dňa 15. októbra 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o predĺženie lehoty na vyjadrenie k písomným podaniam navrhovateľa.

Dňa 20. októbra 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 24. októbra 2014 boli okresnému súdu doručené vyžiadané kópie daňových priznaní žalobcu od Daňového úradu Nitra.

Dňa 5. novembra 2014 bol okresnému súdu doručený návrh navrhovateľa „na nevyrubenie súdneho poplatku“ a pre prípad, že sa s tým okresný súd nestotožní, žiadal oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

Dňa 12. novembra 2014 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, ktorým reagoval na vyjadrenie navrhovateľa zo 16. septembra 2014.

Dňa 27. novembra 2014 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. január 2015 na doplnenie dokazovania.

Dňa 10. decembra 2014 okresný súd oznámil navrhovateľovi, že predmetné konanie je zo zákona oslobodené od súdneho poplatku, a požiadal ho o oznámenie, či na uplatnenom návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku naďalej trvá.

Dňa 12. decembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 6 C 122/08-1419 pripustil zmenu návrhu tak, že predmetom konania je uplatnený nárok na náhradu škody v sume 871 182,79 €. V ten istý deň okresný súd uznesením č. k. 6 C 239/09-669 opravil v uznesení uvedené označenie čísla konania na 6 C 239/09-667.

Dňa 16. decembra 2014 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na opravu uznesenia a „výzva na konanie súdu vo veci vyrubenia súdnych poplatkov“.

Dňa 12. januára 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o zaslanie dokumentov zo súdneho spisu. V ten istý deň bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k daňovým dokladom.

Dňa 20. januára 2015 bola okresnému súdu doručená opakovaná žiadosť sťažovateľa o zaslanie dokumentov zo súdneho spisu. Tieto boli sťažovateľovi zaslané 21. januára 2015.

Dňa 21. januára 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 23. januára 2015 požiadal sťažovateľ o odročenie pojednávania, pričom podal námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi.

Dňa 26. januára 2015 okresný súd z dôvodu vznesenej námietky zaujatosti odročil pojednávanie na neurčito.

Dňa 30. januára 2015 okresný súd vyzval sťažovateľa na doplnenie ním podanej námietky zaujatosti.

Dňa 6. februára 2015 sťažovateľ námietku zaujatosti doplnil.

Dňa 17. februára 2015 sa zákonný sudca JUDr. Arpád Pastorek vyjadril k uplatnenej námietke zaujatosti.

Dňa 4. marca 2015 krajský súd uznesením č. k. 25 NcC 7/2015-801 rozhodol, že sudca okresného súdu JUDr. Arpád Pastorek nie je vylúčený z prerokovania a rozhodovania veci.

Dňa 25. marca 2015 okresný súd uznesením č. k. 6 C 239/09-807 vyzval navrhovateľa na odstránenie nedostatkov podaní z 9. júna 2008, 15. decembra 2010, 20. novembra 2011, 26. júla 2012 a 20. decembra 2013.

Dňa 29. apríla 2015 okresný súd urgoval navrhovateľa na odstránenie nedostatkov podaní.

Dňa 1. mája 2015 bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi Mgr. Viere Kováčovej v zmysle dodatku č. 5/2015 k rozvrhu práce okresného súdu sp. zn. Spr. 598/2015 z 20. apríla 2015.

Dňa 6. mája 2015 bolo okresnému súdu doručené doplnenie podania navrhovateľa.

Dňa 11. augusta 2015 okresný súd vyzval účastníkov na oznámenie, či majú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

Dňa 31. augusta 2015 bola okresnému súdu doručená odpoveď sťažovateľa na výzvu okresného súdu.

Dňa 19. októbra 2015 okresný súd vyzval navrhovateľa na vyjadrenie k podaniu sťažovateľa z 31. augusta 2015.

Dňa 2. novembra 2015 okresný súd oznámil sťažovateľovi, že spis vedený na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 122/08 sa nachádza na krajskom súde, a preto mu nie je známy obsah listín nachádzajúcich sa v tomto spise.

Dňa 2. decembra 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 20. januára 2016 právny zástupca sťažovateľa doručil okresnému súdu „*Vyjadrenie k nesprávnemu procesnému postupu v konaní a k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie*“.

Dňa 10. februára 2016 bol spis prerozdelený v zmysle dodatku č. 2/16 k rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2016 z dôvodu nástupu dvoch nových sudkýň a vec bola pridelená sudkyňi JUDr. Lenke Kostolanskej.

Dňa 11. mája 2016 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 7. september 2016.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu (i) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 122/08 o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy a (ii) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 239/09 o náhradu škody dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa (ktorý je v napadnutých konaniach v pozícii odporcu) na prerokovanie veci bez zbytočných prier'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prier'ahov(...)

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prier'ahov je odstránenie stavu právnej

neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa naplní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v daných prípadoch.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutých konaní je ochrana osobnosti a náhrada škody, t. j. veci, ktorých povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 145/03, II. ÚS 30/2013, II. ÚS 71/2016 a iné).

A. Konanie sp. zn. 6 C 122/08 o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd vo vzťahu k napadnutému konaniu sp. zn. 6 C 122/08 akceptuje určitú mieru faktickej zložitosti, pretože predmetná

ochrana osobnosti sa týka skutočností utajovaných z minulosti, a teda povaha veci si vyžaduje nesporne aj zložitejšie dokazovanie; na túto okolnosť ústavný súd prihliadol pri určení primeraného zadost'učinenia. Doterajší neobyčajne zdĺhavý - osemročný - priebeh tohto konania však ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným pried'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním s'ťažovateľa. S'ťažovateľovi nemožno vyčítať nesúčinnosť so súdom, veď na pojednávaniach sa v podstate zúčastňoval, riadne a včas reagoval na výzvy súdu, podával vyjadrenia, navrhoval dôkazy. Podľa názoru ústavného súdu s'ťažovateľovi v okolnostiach danej veci nemožno vyčítať ani to, že sa opakovane pokúsil o mimosúdne riešenie sporu, aj keď z tohto dôvodu došlo k predĺženiu konania, pričom ústavný súd tieto obdobia pokusov o mimosúdny zmier, samozrejme, nezohľadnil v neprospech okresného súdu. Pokiaľ s'ťažovateľ podal napr. námietky zaujatosti (vznesené proti zákonnému sudcovi, ako aj sudcom odvolacieho súdu), ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej využitie možností daných s'ťažovateľovi procesnými predpismi (v tom čase napr. Občianskym súdnym poriadkom) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v napadnutom súdnom konaní nemožno kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné pried'ahy, avšak aj s'ťažovateľ si musel byť vedomý toho, že takéto úkony spôsobujú predĺženie priebehu konania (*mutatis mutandis* I. ÚS 31/01). Na uvedené správanie s'ťažovateľa ústavný súd nemohol neprihliadnuť pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie posudzovaného konania už osem rokov na súde prvého stupňa je v kontexte o ochrane osobnosti už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané, a to aj v tom prípade, ak odhliadneme od toho, že spis sa celkove asi dva a pol roka nachádzal aj na krajskom súde a Najvyššom súde Slovenskej republiky, resp. aj inom

súde (dožiadanie). Takéto dlhé konanie možno spravidla už len na základe tejto skutočnosti považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy. Takáto zdĺhavosť konania totiž v princípe predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (napr. I. ÚS 52/01), najmä ak prihliadneme na to, že v danom prípade ide primárne o ochranu osobnosti. Je neospravedlňiteľné, ak okresný súd vzhľadom aj na povahu veci o návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov rozhoduje 3 roky a 7 mesiacov. Navyše, toto nepochopiteľne dlho vznikajúce rozhodnutie okresného súdu, ktorým navrhovateľa čiastočne oslobodil od platenia súdnych poplatkov, bolo odvolacím súdom zrušené a vrátené na ďalšie konanie, pretože s „*poukazom na nedostatočné odôvodnenie je uznesenie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné*“. Vzhľadom na „*nepreskúmateľnosť*“ napadnutého uznesenia bolo teda aj obdobie, počas ktorého sa spis nachádzal viac ako 1 rok na odvolacom súde, neefektívne. V predmetnom prípade však skúmanie všetkých neprimeraných postupov medzi jednotlivými úkonmi okresného súdu je celkom jednoznačne nadbytočné, pretože o efektívnom postupe okresného súdu v napadnutom konaní už *prima facie* nemožno hovoriť. Účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to odstránenie stavu právnej neistoty účastníkov konania, ktorá vyplýva zo všeobecnej zásady *justice delayed, justice denied* (oneskorená spravodlivosť, odopretá spravodlivosť), v napadnutom konaní nemožno posúdiť inak, len ako porušujúci imperatív zakotvený v čl. 48 ods. 2 ústavy, a to aj preto, že okresný súd dlhodobo nevykonával efektívne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa účastníci konania počas napadnutého súdneho konania nachádzajú, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej dlhodobej nesústreďenej činnosti, a teda k zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci, ale v dôsledku postupu okresného súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci - a teda vykonanie spravodlivosti - bez zbytočných prietáhov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48

ods. 2 ústavy vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 122/08, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

B. Konanie sp. zn. 6 C 239/09 o náhradu škody

4. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd vo vzťahu k napadnutému konaniu sp. zn. 6 C 239/09 uvádza, že vzhľadom na úzku väzbu daného konania na ďalšie konanie o ochranu osobnosti (sp. zn. 6 C 122/08) možno posudzovanú záležitosť považovať po vecnej stránke za zložitejšiu. Samotnú vecnú zložitost' však v okolnostiach danej veci nemožno dávať do súvislosti s extrémne dlhotrvajúcim (už 8 rokov) napadnutým konaním. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevyvíjajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

5. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa, i keď je pravdou, že sa opakovane pokúsil o mimosúdne riešenie sporu a občas predkladal rozsiahle písomné podania krátko pred pojednávaním alebo priamo na pojednávaní. Ústavný súd v uvedenej súvislosti znovu pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných účastníkovi konania procesnými predpismi (v tom čase napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01).

6. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie posudzovaného konania už osem rokov na súde prvého stupňa je aj v kontexte o náhradu škody už samo osebe neprimerané, a to aj v tom prípade, ak odhliadneme od toho, že spis sa asi jeden rok nachádzal aj na krajskom súde, aby rozhodol o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu o prerušení napadnutého konania z 9. augusta 2010. Krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu 31. januára 2011 zrušil

a vec vrátil na ďalšie konanie, najmä pre jeho „nepreskúmateľnosť“. Okresný súd postupoval teda pri prerušení konania neefektívne a zapríčinil tým zbytočné prietahy, keď jeho rozhodnutie o prerušení konania muselo byť zrušené pre „nepreskúmateľnosť“. Rovnako neefektívne a so zbytočnými prietahmi postupoval okresný súd aj pri rozhodovaní o návrhoch na zmenu žalobného návrhu. Navrhovateľ podal svoj prvý návrh na zmenu žaloby 20. decembra 2010 (neskôr 21. decembra 2011, 30. júla 2012 a 23. decembra 2013), o týchto návrhoch rozhodol okresný súd až 12. decembra 2014, teda cca po 4 rokoch (v rozpore s § 95 ods. 3 aktuálneho Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého tak mal urobiť do 60 dní). Uvedené obdobia neefektívnej činnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. Sám predseda okresného súdu k tomu uviedol, že „zákonný sudca o návrhoch na zmenu žaloby nerozhodol v zákonnej lehote“ a „je zrejmé, že konanie je poznačené prietahmi, avšak čiastočne i objektívneho charakteru“.

Okresný súd bol však v danej veci aj opakovane bez akýchkoľvek dôvodov nečinný, konkrétne od 25. augusta 2009 do 9. augusta 2010 (jeden rok), od 18. februára 2011 do 21. októbra 2011 (deväť mesiacov) a od 11. októbra 2012 do 26. júna 2013 (sedem mesiacov) nevykonával vo veci žiadne úkony. Uvedená viac ako dvojročná nečinnosť okresného súdu a jeho dlhodobá neefektívna činnosť nie je ničím ospravedliteľná, pretože okresný súd viac rokov nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako odporca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti a neefektívnej činnosti, a teda k zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Na obranu okresného súdu, podľa ktorého k prietahom v konaní došlo aj z dôvodov „objektívneho charakteru“, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí - a teda

vykonanie spravodlivosti - bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnúť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedu okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 239/09 tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

7. V nadväznosti na výrok tohto rozhodnutia v bode 1 a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súde podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 122/08, ako aj pod sp. zn. 6 C 239/09 bez zbytočných priet'ahov.

8. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jeho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 122/08 v sume 5 000 € a v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 239/09 v sume 7 000 €, najmä z dôvodu jeho dlhodobej právnej neistoty a s odôvodnením, že *„Konštatovanie porušenia základných práv sťažovateľa a ani prípadné odstránenie*

budúcich prietáhov v konaní pred Okresným súdom Levice nie je účinnou nápravou stavu spôsobeného nečinnosťou súdu.“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Pri určení výšky primeraného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na viac ako 8 rokov trvajúce obe napadnuté konania, vzhľadom aj na charakter napadnutých konaní (ochrana osobnosti, náhrada škody) považuje za primerané vo vzťahu ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 122/08 v sume 3 000 € a vo vzťahu ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 239/09 v sume taktiež 3 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že súdnictvo bolo v daných veciach vykonávané s takými zbytočnými prietáhmi, ktoré narušujú jeho vierohodnosť, pričom postup okresného súdu v napadnutých konaniach nezodpovedá významu, ktoré majú napadnuté konania pre sťažovateľa.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

9. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (2 x prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti z 10. októbra 2014 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 21. decembra 2015). Za tri úkony vykonané v roku 2014 patrí odmena v sume štyrikrát po 134 € a režijný

paušál štyrikrát po 8,04 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2015 patrí odmena v sume 139,83 € a režijný paušál 8,39 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 716,38 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 143,27 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 859,65 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

10. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2016